

NATURVÅRDSPROGRAM

2010 – 2014

Objektskatalog Härja

**TIDAHOLMS
KOMMUN**

Naturvårdsprogram för Tidaholms kommun

Text: Naturvårdsprogrammets programdel och objektskatalog har upprättats av Lars-Göran Lindgren.

Layout och redigering: Lars-Göran Lindgren.

Omslag: Dana Ingesson.

Omslagsbild: Ormbunken safsa vid Ettaks Strömmar. Foto: Dag Fredriksson.

Finansiering: Naturvårdsprogrammet har finansierats med stöd av naturvårdsverkets statliga bidrag för lokal och kommunal naturvård.

Tack: Dana Ingesson och Helena Hammar har varit ett stort stöd i arbetet med tillgänglighetsanpassningen av naturvårdsprogrammet. Clara Andersson och Daniel Åkesson har gett ovärderlig hjälp i arbetet med GIS-programmet och kartframställningar.

Naturvårdsprogrammet för Tidaholms kommun är tillgänglighetsanpassat för digital publicering.

Naturvårdsprogrammet är antaget av kommunfullmäktige 2010-03-28

Revidering antagen 2012-11-26

Innehåll

Innehåll.....	3
Inledning.....	6
Naturvärdesklassning	6
Viktiga kriterier vid naturvärdesklassning	7
Objektskarta Härja.....	8
Objektsbeskrivningar	9
736801 Baremosse	9
736802 Vitakärret.....	10
736803 Lövängsrest och betesmarker vid Vitared	10
736804 Blandnaturskog vid Kycklingabäcken	11
737701 Våtmarkskomplex söder om Brokvarn	12
737702 Brokvarn.....	12
737703 Björkhagar vid Tidaberg	13
737704 Betesmark vid Barkåsen.....	14
737705 Backgårdsbergets västsida, NO Barkåsen.....	14
737706 Betesmark N Brokvarn.....	15
737707 Betesmarker vid Bosarp	16
737708 Betesmarker Ö Bosarp	17
737709 Tidän mellan Brokvarn och Gimmesjön	17
737710 Betesmarker vid Smedjebo.....	18
737711 Betesmark vid Ryggahemmet	19
737712 Ädellövskog och naturlövskog vid Bäckäckra.....	19
737713 Bergsbranter och sekundär lövskog på Vitafjället	20
737714 Betesmarker och slåtterängsrester vid Kåremon	21
737715 Betesmarker SO Kåremon.....	22

737716 Betesmark vid Källegården	23
737801 Gomossen	24
737802 Lövsumpskog V Svedjefall	25
737803 Riset.....	25
737804 Svedjefall.....	26
737805 Kärr och sumpskogar vid Svedsjön och Lillesjön.....	27
737806 Betesmarker vid Skinmon	27
737807 Lövskog vid Gasarp	28
737808 Lövträdsrik Barrskog O Långeryd	28
737809 Betesmarker vid Långeryd	29
737810 Bäckmiljö vid Svalefjäll.....	30
737811 Lövrik bergsbrant	31
737812 Betesmark vid Äртеberg	31
737813 Ekeberg.....	32
737814 Lövrik barrskog vid Kungsbacken	32
737815 Sumpskog söder om Fridhem.....	33
737816 Öppen hagmark norr om Aspelund	33
737817 Betesmark söder om Stenbacken.....	34
737818 Betesmark S Kråkeryd	35
737819 Betesmark NO Kråkeryd	35
737820 Betesmarker N Kråkeryd.....	36
737903 Hökensås naturreservat	36
738701 Brudmannasjön.....	38
738702 Betesmarker vid Härja kyrka.....	39
738703 Naturreservatet Grimmestorpaskogen	40
738801 Betesmark vid Åslida	40

738802 Hagmarksskog vid Åslida	41
738803 Betesmarker vid Vädbacken.....	42
738804 Betesmark S Ekekullen	42
738805 Bäckmiljö SO Ekekullen.....	43

Inledning

I objektskatalogen beskrivs och naturvärdesklassas de värdefulla naturobjekt som vi har i Tidaholms kommun. Kännedomen om de olika objekten varierar. Vissa har inte inventerats sedan början av 1990-talet och kan ha förändrats mycket under perioden fram tills i dag. Det har heller inte varit möjligt att inom tidsramen för upprättandet av naturvårdsprogrammet återbesöka alla kända objekt. Beskrivningarna av objekten varierar därför mycket från att vara relativt detaljerade till att i stort sett endast ange naturtyp. Objektskatalogen kommer därför att uppdateras kontinuerligt i takt med att ny information kommer fram.

I Härja finns hittills 48 objekt medtagna i objektskatalogen. Numrering har skett efter de ekonomiska kartbladen. De första fyra siffrorna anger kartblad och de två efterföljande siffrorna löpnummer inom respektive kartblad.

Naturvärdesklassning

I samband med återbesök av ett antal objekt från äldre inventeringar reviderades naturvärdesklassningar beroende på objektens status. Beskrivning och klassning utgår primärt från det biologiska värdet, medan sekundära bedömningar gjorts av andra värden såsom friluftsliv eller landskapsbild. Klassningen har gjorts enligt följande:

Klass 1 – unika naturvärden

Det enskilda området har stor betydelse på regional och nationell nivå. Det finns få motsvarigheter i regionen och landet. I området finns god förekomst av signalarter och rödlistade arter. Dessa områden har oftast mycket viktig ekologisk funktion, är mycket viktiga spridningscentra och värdekärnor och ofta mycket svåra att återskapa. Motsvarar ofta klass 1-objekt i äldre inventeringar.

Klass 2 – höga naturvärden

Det enskilda området har betydelse på regional och nationell nivå och för att miljömålen skall uppfyllas. I området finns dokumenterad förekomst av viktiga strukturer och/eller arter. Det finns god förekomst av signalarter och/eller har området en viktig ekologisk funktion. Det finns goda förutsättningar för rödlistade arter. Dessa områden är ofta viktiga spridningscentra och värdekärnor och svåra att återskapa. Motsvarar ofta klass 2-objekt i äldre inventeringar.

Klass 3 – naturvärden

Det enskilda området har betydelse på lokal nivå och för spridning av arter och variation i landskapet. En förutsättning för att de nationella miljömålen skall kunna uppfyllas är att arealen av områden med naturvärden inte minskar, utan snarare ökar. Motsvarar ofta klass 3- och 4-objekt i äldre inventeringar.

Viktiga kriterier vid naturvärdesklassning

Ett högre naturvärde ges till:

Områden med lång kontinuitet.

Biotoper med stor artrikedom och rödlistade arter

Områden med hög ekologisk funktion, t.ex. viktiga reproduktionsområden, rastplatser, uppväxtmiljöer och spridningskorridorer.

Miljöer och arter som är ovanliga i det övriga landskapet.

Områden som är opåverkade av mänskliga ingrepp. Gäller ej miljöer som är beroende av hävd, t.ex betesmarker.

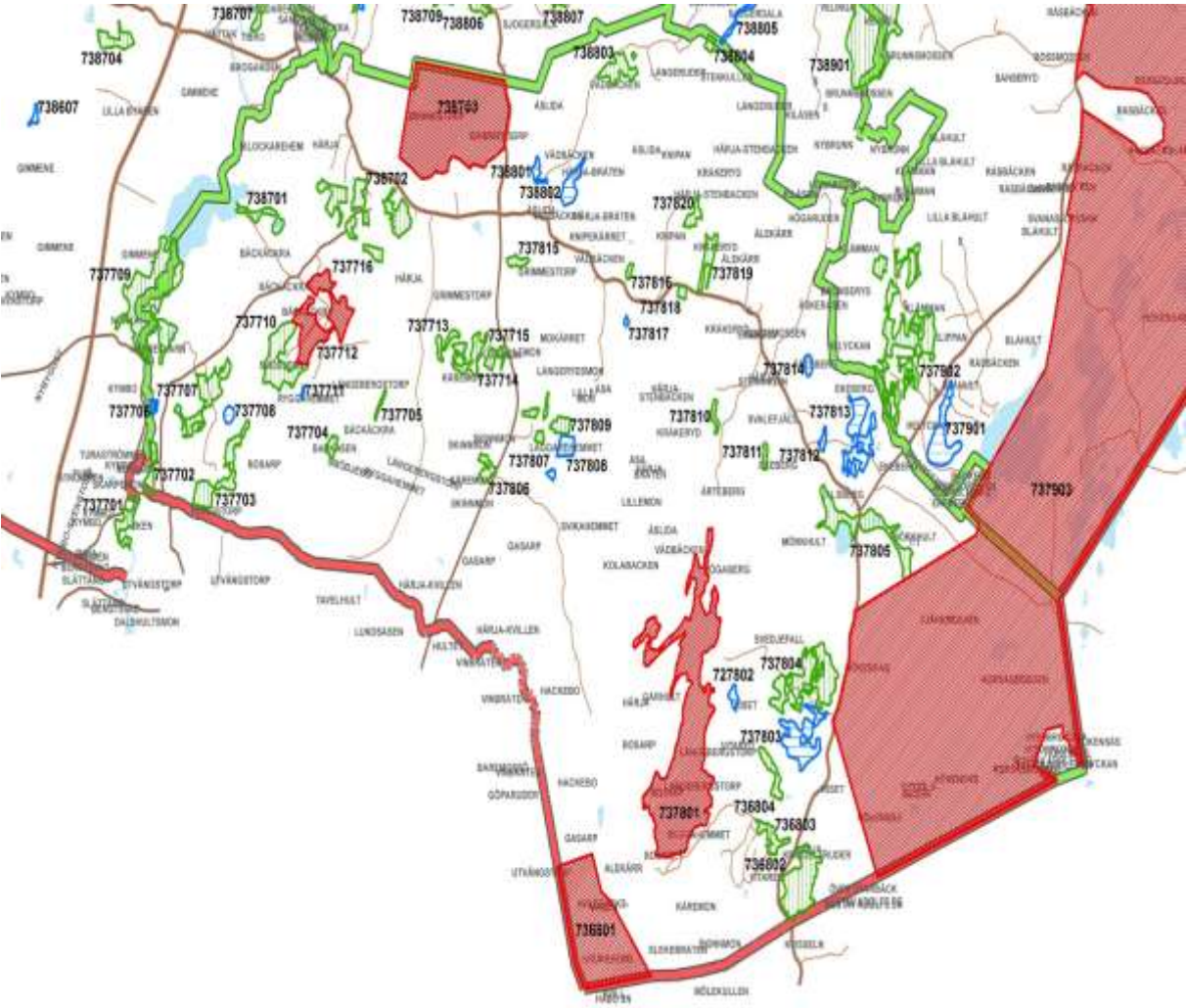
Mångformiga miljöer eller miljöer som bidrar till att skapa mångformighet i ett för övrigt ensidigt landskap.

Områden med särpräglade, särskilt tydliga eller vetenskapligt intressanta geohydrologiska egenskaper.

Ett större område har högre värde än ett mindre, som för övrigt är likvärdigt.

Gemensamt för många högt värderade områden (klass I–II) är att de har värden som är svåra eller omöjliga att få tillbaka om de försvinner.

Objektskarta Härja

Objektsbeskrivningar

736801 Baremosse

Beskrivning

Baremosse bildar tillsammans med Möjamossen ett stort myrkomplex som domineras av en platåmosse och sluttande mossar med fastmarkspartier. Myrområdet, som är naturreservat, berör även kommunerna Habo och Mullsjö i Jönköpings län. Den nordostligaste delen av reservatet tillhör Tidaholms kommun. Här finns det mycket stora och välutvecklade avvattningsdråget Hulebäcksmaden med soligena (sluttande) kärrytor. Här finns en artrik vitmossflora och flera rikkärrsindikatorer, bl.a loppstarr.

Mossen är i sin helhet av högmossekaraktär med tuvsträngar, höljor och välutvecklade gölkomplex. Den kraftiga lutningen i randområdena medför tidvis stora vattenrörelser. Dessa är sannolikt förklaringen till de erosionsfenomen i torven som särskilt finns i Tidaholmsdelen. Kärr förekommer i form av laggar omkring mosseytorna. I anslutning till kärren finns sumpskogar. Områdets växlande uppbyggnad och hydrologi ger den stort geovetenskapligt, botaniskt och hydrologiskt värde. Det välutvecklade gölkomplexet ute på mosseplanet har stor betydelse för fågelfaunan, bl.a. häckar grönbena, ljunpipare och smålom. Klocklång och myrlilja förekommer rikligt. På mossen finns flera arter som annars har i huvudsak nordligt utbredningsområde, t.ex. dvärgtranbär, klotstarr, vitmosslav och mossebägarlav.

Mossen är förhållandevis oskadad av dikningar och andra ingrepp. Normalt skogsbruk bedrivs på större delen av fastmarksområdena. En torvtäkt gränsar till området i nordvästra delen av mossen.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

74,3 ha (Tidaholmsdelen).

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

Skydd

Naturreservat.

Litteratur

Våtmarksinventeringen.

736802 Vitakärret

Beskrivning

Topogent till svagt sluttande kärr med bäckdråg, glest bevuxen med tall. Lokalt finns en svag påverkan av dikning. Kärret har ett bottenskikt av fastmattetyd. Det omges av en talldominerad sumpskog.

Landskapsekologiskt område

Hökensås isälvsavlagringar.

Kommundel

Härja.

Areal

20 ha.

Naturvärde

Klass 2 – höga naturvärden.

Litteratur

Våtmarksinventeringen.

736803 Lövängsrest och betesmarker vid Vitared

Beskrivning

Vid Vitared finns höga naturvärden knutna till en lövängsrest och betade marker i anslutning till gården. Ängsresten med gamla askar, varav en del bär spår av hamling, är en nyckelbiotop som ligger norr om framfartsvägen. Den betas i dag tillsammans med en blandlövhage kring bäcken i norr. Norr om vägen till Alekärr är hagen i dag ohävdad men trädskiktet är fortfarande värdefullt med gamla ekar och askar. Söder om framfartsvägen finns en betad gräsmark som tidigare till större delen varit åkermark. Objektet utgörs av den västligaste delen. Här finns rester av naturliga fodermarker med botaniska värden, bl.a. påträffas bockrot, jungfrulin, prästkrage, ängsskallra, slåttergubbe och stagg. Det glesa trädskiktet består av björk och ask. Enbuskar och nypon utgör buskskikt.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

3,5 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Skydd mm

Delar av objektet är nyckelbiotop och skogligt naturvärde.

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

Skogens pärlor.

Lövskogsinventeringen.

736804 Blandnaturskog vid Kycklingabäcken

Beskrivning

I slutningen söder om Riset finns en blandnaturskog längs med Kycklingabäcken. I de övre delarna, som är en nyckelbiotop, dominerar gran men i söder övergår objektet i ett lövskogsområde med skogliga naturvärden. I objektet finns en hel del död ved.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

4,2 ha.

Naturvärde

Klass 2 – höga naturvärden.

Skydd mm

Nyckelbiotop och skogligt naturvärde.

Litteratur

Skogens pärlor.

737701 Våtmarkskomplex söder om Brokvarn

Beskrivning

Längs ån Tidån vid kommungränsen mot Mullsjö finns ett mindre våtmarkskomplex som i äldre tider troligen var slåttermader. Delar av området är fortfarande öppna på grund av översvämningar och isrörelser medan delar är igenväxningsmarker men det förekommer även strandskog av klippaltyp och sjöstrandsnår. Enstaka äldre alar finns längs ån. Objektet har ett visst värde för våtmarksfåglar.

Landskapsekologiskt område

Södra Tidandalen.

Kommundel

Kymbo och Härja.

Areal

7,7 ha.

Naturvärde

Klass 2 – höga naturvärden

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

Våtmarksinventeringen.

Lövskogsinventeringen.

737702 Brokvarn

Beskrivning

De vackra björkhagarna ligger på en hög grusås som ligger parallellt med Tidån och reser sig cirka 20 m över åns östra strand. På åsens östra sida ligger åkrar, och landsvägen från utvängstorp skär igenom åsen mitt i hagen. Björk dominerar trädskiktet, men i branten mot Tidån förekommer även andra trädslag. Många av björkarna börjar uppnå en mogen ålder och en del döende träd och högstubbar påträffas. Vegetationen i övrigt domineras av magra rödvenängar med slåttergubbe, kattfot m.m med inslag av ljung och blåbärsris speciellt på den norra delen. Ett par undantag utgör den sydexponerade branten vid vägen, där en torräng med ängshavre och brudbröd finns, och några mindre partier av den östra sluttningen, som har stor

örtrikedom och där arter som darrgräs, nattviol och ängsvädd tillkommer. Objektet är naturreservat och har mycket stort geovetenskapligt och landskapsmässigt värde.

Areal

3,7 ha.

Landskapsekologiskt område

Södra Tidandalen.

Kommundel

Härja.

Naturvärde

Klass 2 – höga naturvärden

Skydd

Naturreservat.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

Lövskogsinventeringen.

737703 Björkhagar vid Tidaberg

Beskrivning

Objektet består av tre björkhagar som alla restaurerades för några år sedan. Dom är småkuperade och näringsfattiga och ger ett tilltalande intryck i landskapsbilden. Trädsiktet är relativt ungt och förutom björk finns bl.a. asp, rönn, sälg, oxel, fågelbär och ek. här och var i hagarna finns fossila åkrar och odlingsrösen. Den hävdgynnade floran är rik med arter som slättergubbe, ängsskallra, brudbröd och bockrot.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

11,3 ha.

Naturvärde

Klass 2 – höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

Lövskogsinventeringen.

737704 Betesmark vid Barkåsen

Beskrivning

En välhävdat, i stort sett öppen betesmark på frisk mark. Trädskiktet är koncentrerat till en dunge i norra delen, bl.a. finns oxel, rönn och körsbär. Mer än halva arealen har tidigare varit odlad och här finns en viss kvävepåverkan kvar. I de naturliga grässvålarna finns en rik hävdgynnad flora. Av mer intressanta arter kan bockrot, Jungfru Marie nycklar, jungfrulin, slättergubbe och svinrot nämnas. Av kulturvärden finns odlingsrösen, stenmurar och resterna efter en jordkällare.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

1,9 ha.

Naturvärde

Klass 2 – höga naturvärden

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737705 Backgårdsbergets västsida, NO Barkåsen

Beskrivning

Objektets östra del utgörs av en grandominerad bergsbrant med inslag av bl.a björk, sälg och rönn. Den är upptagen som en nyckelbiotop på 0,7 ha. Öster om nyckelbiotopen är marken fuktig med ett par fuktdrag. I väster blir marken torrare och utgör rester av det gamla

utmarksbetet. I hela objektet finns en god förekomst av död ved. I trakten påträffas ibland den allt sällsyntare hönsfågeln järpe, vilken är framtagen som ansvarsart för Hökensås urbergsområde. Vidare finns örten gullpudra i fuktdrågen och av mossor har vågig sidenmossa och stor bräkenmossa påträffats.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

0,7 ha

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Skydd

Delar är nyckelbiotop.

Litteratur

Skogens pärlor.

737706 Betesmark N Brokvarn

Beskrivning

Intill ån Tidån ligger denna öppna lilla betesmark. Den är välhävdat och ligger i huvudsak på frisk mark även om det finns en del fuktstråk. Inga tecken på produktionshöjande åtgärde kan ses. Enstaka tallar, björkar och någon vildapel finns i hagen. Av buskar finns en och nypon. Floran är rik med arter som backtimjan, blåsuga, bockrot, hirsstarr, jungfrulin, slättergubbe, stagg, ängshavre och ängsvädd. Fossil åkermark och en stenvägg utgör kulturvärdena.

Areal

0,8 ha.

Landskapsekologiskt område

Södra Tidandalen.

Kommundel

Härja.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737707 Betesmarker vid Bosarp

Beskrivning

Bosarps by ligger på moränen strax ovan Tidadalens isälvsavlagringar. Kulturlandskapet är en mosaik av åkrar, betesmarker och igenväxande moränkullar med vackra utsikter över Tidadalen mot Falbygden. Även betesmarkerna är mosaikartade med äldre åkrar, slänter och kullar beväxade med björk, asp, körsbär m fl trädslag. Här och var finns odlingsrösen. Vegetationstyperna växlar från torra fårsvingelängar på backkrön till gräslångstarrängar i svackorna.

Den artrikaste marken finns öster om framfartsvägen, där den östvända slänten har överst torrängar med solvända, ängshavre och backtimjan och längre ner i sluttningen en svinrotsdominerad friskäng. Trädskiktet domineras av björk. På några av dessa växer sotlav. Nära gården står en grov ek. Hagarna väster om framfartsvägen har också en intressant flora med backtimjan, bockrot, jungfrulin, ängsskallra och slättergubbe. Trädskiktet är varierat med enstaka björkar, oxlar, körsbär och ekar.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

11,2 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737708 Betesmarker Ö Bosarp

Beskrivning

Objektet var vid tiden för ängs- och betesinventeringen av nypon och triviallov igenväxande torrängar. Av intressant flora fanns bl.a. brudbröd och bockrot. Objektet har inte återbesökt under senare år.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

1,5 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737709 Tidän mellan Brokvarn och Gimmesjön

Beskrivning

Objektet är till större delen ett limnogen strandkomplex. Utöver detta förekommer topogena kärr och källkärr av rikare typ. Floran är artrik och varierande med bl.a. myskgräs och smalkaveldun. Området användes förr för madslåtter men har legat ohävdad under lång tid. Delar är fortfarande öppna på grund av översvämningar och isrörelser medan delar är igenväxningsmarker. Det finns även strandskogar av klubbtyp och videdominerade sjöstrandsnår. Enstaka äldre alar finns längs ån. Området hyser ett rikt fågelliv med bl.a. trana och grågås.

Landskapsekologiskt område

Södra Tidandalen.

Kommundel

Vättak och Härja.

Areal

39,6 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Våtmarksinventeringen.

Lövskogsinventeringen.

737710 Betesmarker vid Smedjebo

Beskrivning

Betesmarkerna på Smedjebo är till stor del naturbeten även om den centrala delen har varit åker i sen tid. Den kraftiga sluttningen i väster har tidigare varit igenvuxen men har nu restaurerats till en blandlövhage med några värdefulla ekar och lindar. Från gården har man milsvid utsikt mot platåbergen i väster. De finaste avsnitten för hävdgynnad flora ligger i den östra delen av betesmarkerna. Här finns många ytor med fin grässvål. Intressanta arter som påträffas är bockrot, jungfrulin, knägräs, slåttergubbe och solvända. Av kulturvärden finns bl.a. stenmurar och odlingsrösen.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

15,3 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Skydd

Den västligaste betesmarken är nyckelbiotop.

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

Skogens pärlor.

737711 Betesmark vid Ryggahemmet

Beskrivning

Vid Ryggahemmet ligger en liten sluttande betesmark som en holme i åkermarken. Den har fina magra grässvålar men florán är inte så rik på grund av tidigare igenväxning. Dock påträffas stagg, gökärt, gråfibbla och ärenpris. Några odlingsrösen finns som minne av tidig odlarmöda.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

0,2 ha

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737712 Ädellövskog och naturlövskog vid Bäckäckra

Beskrivning

Området runt Bäckäckra har karaktären av ett småskaligt odlingslandskap. Omgivningarna är mycket vackra, till stor del beroende på markanvändningen men också till att de ligger på grönstenunderlag vilket medför att växtligheten är rik med en mångfald av lövträdsarter.

I sydvästra delen, väster om vägen till Smedjebo, ligger ett biotopskydd som utgörs av en närmast naturskogsartad lövskogslund. Trädskiktet är ganska artrikt, bl.a. finns det gott om äldre aspar. I delen närmast Bäckäckra finns flera mycket grova och spärrgreniga ekar, vilket visar att området förr var en öppnare betesmark. Ekarna står nu och trängs med andra lövträd och man bör överväga viss friställning av dessa för ett långsiktigt bevarande. I synnerhet som det finns en restaurerade ekhagar i närheten (se nedan).

Öster om vägen och föregående delobjekt ligger en betad hage som har genomgått en värdefull restaurering efter att ha varit kraftigt igenväxt. Den har ett varierat trädskikt med bl.a. ek, ask, körsbär, al, björk, rönn, asp och någon lind. I buskskiktet finns enstaka enar och hasselbuskar. Höga värden knutna till ekarna är på väg att utvecklas. Skiftets grässvålar har påverkats efter den tidigare igenväxningen men utvecklas bra efter restaureringen. Likaså

utvecklas den hävdgynnade floran på ett bra sätt och man kan hitta arter som jungfrulin, ängsvädd, gökärt och stagg. Det finns även ängssvampar som blodvaxskivling, honungsvaxskivling m.fl. Av kulturlämningar finns före detta åkrar, stenmur och några odlingsrösen.

Delen öster om Bäckäckra har också den restaurerats till en vacker, betad hagmark med dominans av ekar. Ett tiotal av ekarna är grova och gamla. Trädskiktet i övrigt är ganska artrikt med bl.a. ask och sälg. En mycket grov ask står nära Prästgården. Den hävdgynnade floran är inte så artrik men har möjlighet utvecklas med tiden.

Hagen i den nordvästra delen är småkuperad och en liten bäck sätter sin prägel på objektet. Den domineras av ek, ask och björk. Området utefter bäcken var förr slättermark och den örtrika friskängen är en kvarleva från den tiden. Artrikedomen är stor med bl.a. svinrot, darrgräs och ormot. Många daggekåpearter finns också och bland dem den sällsynta källdaggekåpan. På fuktiga partier har friskängen övergått i en skogsnäveäng med mycket smörbollar. Delar är i behov av röjning för att floravärdena ska bestå.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

23,5 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

Skydd

I söder finns ett biotopskydd och en nyckelbiotop.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

Skogens pärlor.

Lövskogsinventeringen.

737713 Bergsbranter och sekundär lövskog på Vitafjället

Beskrivning

Väster om Kåremon ligger Vitafjället med markerade urbergsbranter mot norr och öster. Inslaget av grönsten märks tydligt genom förekomsten av blåsippa och hassel. Det glesa trädskiktet domineras av senvuxen tall med inslag av gran och gammal senvuxen ek. Vid bergets fot ökar inslaget av gran och triviala lövträd. Det finns rikligt med död ved, främst i form av granlågor. Närmare Kåremons odlingsmarker, i norr skild av en smal remsa granungskog, finns en sekundär lövskog som är markerad som nyckelbiotop. Skogen domineras av björk och gran med inslag av äldre aspar. Även här finns rikligt med död ved i form av högstubbar och lågor av främst björk och gran. I objektet påträffas mossorna krusig ulota och västlig hakmossa samt laven gammelgranslav.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

2,4 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Skydd

Östra delen är nyckelbiotop.

Litteratur

Skogens pärlor.

737714 Betesmarker och slåtterängsrester vid Kåremon

Beskrivning

I anslutning till gårdsbebyggelsen finns en liten slåtteräng som är den sista resten av Kåremons förr så stora slåttermarker. Den har hävdats kontinuerligt fram till några år sedan men betas numera med får. I det glesa trädskiktet finns ask, oxel, lind och björk. Den slåttergynnade floran är mycket rik med arter som darrgräs, sommarfibbla, svinrot, ormrot, jungfrulin och ängsvädd. En del som tidigare varit trädgård ingår numera i området och denna del är fortfarande påverkad av tidigare gräsklippning. Ingen negativ påverkan finns i den övriga delen. En jordkällare finns intill vägen.

Öster om gården på en förkastningsbrant ligger en vacker och varierande blandlövhage. Trädskiktet domineras av björk, asp och ek men det finns även en del alm, oxel, sälg, viden, tall och gran. Vid rester av ett gammalt torp ”Lines lycka” finns även några aplar och

körsbärsträd. Buskskiktet domineras av hassel, en och nypon. Den hävdgynnade floran är rik och innehåller en del slåttergynnade arter som visar att betesmarken historiskt varit slåtteräng. Arter som kan ses är bl.a. svinrot, slåttergubbe, vårfingerört, blåsuga, bockrot och knägräs. Några äldre åkrar ingår i skiftet. Av övriga kulturspår märks en vägbank samt rester efter ytterligare ett torp med husgrund och jordkällare. Ingen kvävepåverkan kan konstateras med undantag av en liten del närmast gården och på de före detta åkrarna.

Strax nordväst om gården leder en fågateliknande del av den gamla kyrkvägen fram till en bergig höjd som i äldre tider var slåttermark. Den har länge legat ohävdad men betas nu av får. Trädskiktet är halvöppet och domineras av björk, tall och gran. I den östvända branten finns även enstaka askar, lönnar, och någon oxel. Här finns också några hasselbuskar medan enstaka enbuskar finns spridda över hela området. Den slåttergynnade floran, bl.a. svinrot och ängsvädd, finns främst kvar längs kyrkvägen och i den östvända branten.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

6,9 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Skötsel

För att den slåttergynnade floran skall finnas kvar i den gamla slåtterängsresten krävs slåtter med skärande eller klippande redskap samt gärna en periods efterbete i september-oktober.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737715 Betesmarker SO Kåremon

Beskrivning

Sydost om Kåremon ligger en betesmark som sträcker sig ut till Landsvägen i öster. Den norra delen har i äldre tider varit slåtteräng. Den betas i dag med nötkreatur men har tidvis varit ohävdad vilket medfört att större delen varit igenvuxen med gran men har numera öppnats upp. Det finns fortfarande en mycket fin flora som minner om den gamla

slåttereperioden, bl.a. svinrot, slåttergubbe, ängsvädd, gökärt, blodrot, ärenpris, knägräs och stagg.

Den södra delen utgörs av backe och slänt mot åkern i sydväst och av en fuktig äldre åker i nordost. Åkern är delvis naturaliserad och hävdgynnade arter börjar vandra in. Det glesa trädskiktet på backen och slänten innehåller björk, asp, rönn, tall och gran. Några enbuskar utgör buskskikt. Floran är rik i de gamla naturliga grässvålarna med bl.a. stagg, ängsvädd, svinrot, revfibbla, gökärt, liten blåklocka och välbetad ljung. Diffusa källor rinner fram i backens övergång mot åker. Den enda kvävepåverkan finns i delar av den före detta åkern.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

2,8 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737716 Betesmark vid Källegården

Beskrivning

Betesmarken är ganska öppen och består till stor del av fossil åkermark med odlingsrösen. Träd och buskskiktet domineras helt av björk och enbuskar. Den hävdgynnade florans arter är hirsstarr, stagg, trådtåg och ängsbräsma påträffas.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

2,0 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737801 Gomossen

Beskrivning

Gomossen är ett myrkomplex beläget nordost om Baremosse. Laggarna är tydliga och domineras av flaskstarr. Kantskogen är vackert utbildad med ett utpräglat risskikt i undervegetationen. Centralt på mossen finns ett långsmalt dräneringssystem med sexton i rad liggande höljor av varierande storlek. Höljorna förenas med gungflyn, smärre höljor samt en mindre bäck. Myrens norra del sluttar starkt och övergår i ett starrkärr. Mosseplanen kring det centrala dräneringssystemet saknar tydliga tuvor och höljor. Fuktighetsgraden varierar och i torrare partier växer ljung och tuvull medan rosling, tranbär och sileshår är vanliga i fuktigare partier. Även klockljung förekommer. Mindre torvtäkter i södra delen tycks inte nämnvärt ha inverkat på myrens hydrologi. Trana, ängs- och trädpilärka häckar inom området. Myren, som är särskilt intressant genom sitt centrala dräneringssystem, har stora hydrologiska och geovetenskapliga naturvärden samt betydande biologiska och landskapsbildsmässiga kvalitéer.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

113,3 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

Skydd mm.

En remsa efter bäcken i norr är ett skogligt naturvärde.

Litteratur

Våtmarksinventeringen.

Skogens pärlor.

737802 Lövsumpskog V Svedjefall

Beskrivning

I sluttningen mellan Gomossen och Svedjefall ligger en liten lövsumpskog som utgör ett skogligt naturvärde. Objektet har inte fältbesökts.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

1,6 ha

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

Skydd mm

Skogligt naturvärde.

Litteratur

Skogens pärlor.

737803 Riset

Beskrivning

Igenväxande småskaligt kulturlandskap. Området är lövdominerat med högre trädvärden i form av några askar med hamlingsspår och äldre hagmarksträd. Fällmossa finns på askarna.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

13,8 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

Skydd

Del av objektet är nyckelbiotop.

Litteratur

Skogens pärlor.

Lövskogsinventeringen.

737804 Svedjefall

Beskrivning

Söder om vägen genom byn finns äldre slåttermarker på en grönstenspåverkad sluttning som numera betas. Största delen är igenväxt med lövträd, främst björk och asp, och hassel. Närmast byn finns en nyckelbiotop med ett värdefullt äldre trädsikt. Några mycket grova och gamla hamlade askar utgör de främsta trädvärdena tillsammans med grova ekar och någon lind och bok. Här anträffas grynig filtlav och fällmossa. Ängsfloran är bitvis fortfarande rik med mycket svinrot. Väster om byn är de naturliga fodermarkerna till stora delar igenvuxna men en hel del hävdgynnad flora finns kvar. Enstaka trädjättar av ask och ek. Lundfloran är intressant i rikare partier.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

15 ha

Naturvärdesklass

Klass 2 – Höga naturvärden

Skydd mm

I objektet finns ett biotopskydd, nyckelbiotop och skogligt naturvärde.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

Skogens pärlor.

Lövskogsinventeringen.

737805 Kärr och sumpskogar vid Svedsjön och Lillesjön

Beskrivning

Limnologiskt våtmarkskomplex vid sjöarna och längs Svedån. De öppna kärrpartierna omgärdas av björkdominerade sumpskogar i övergång mot fastmark. Vid Lillesjön påträffas orkidéerna mossnycklar och myggblomster.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

16,6 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Våtmarksinventeringen.

Lövskogsinventeringen.

737806 Betesmarker vid Skinnmon

Beskrivning

Betesmarken ligger söder om Skinnmon. Den består av två skilda delar. Närmast gården finns mycket fossil åkermark med mellanliggande partier av naturliga grässvålar. Den södra delen har troligen tidigare varit ett skogsbete men efter avverkning övergått till betesmark. Den har en mycket mager grässvål som över stora ytor domineras av stagg. Hävdgynnad flora som påträffas i objektet är bl.a. borsttåg, darrgräs, knägräs, slåttergubbe, trådtåg och ängsvädd.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

2,8 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737807 Lövskog vid Gasarp

Beskrivning

Nordost om Gasarp ligger en liten lövskog med skogliga naturvärden. Objektet har inte fältbesökts.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

0,6 ha

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

Skydd mm

Skogligt naturvärde.

Litteratur

Skogens pärlor.

737808 Lövträdsrik Barrskog O Långeryd

Beskrivning

Lövträdsrik barrskog. Objektet har inte besökts.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

3,4 ha

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

Skydd mm

Skogligt naturvärde.

Litteratur

Skogens pärlor.

737809 Betesmarker vid Långeryd

Beskrivning

Vid Långeryd finns fyra betesmarker. Väster om gården betas en före detta åkermark som till stora delar har naturaliserats. Den har fått en trevlig flora med rikligt med ögontröst och även en del ängsskallra, ängsvädd och ärenpris. Det finns även gott om ängssvamparna spröd- och ängsvaxskivling.

Den artrikaste floran finns i de två små betesmarkerna vid bäcken öster om gården. Vid tiden för ängs- och betesmarksinventeringen var de ganska igenvuxna och den södra av dessa var ohävdad. Floran i den södra är dock fortfarande intressant och det finns bl.a. stagg, darrgräs, knägräs, svinrot och ängsvädd. Den norra betesmarken var välhävdad och bitvis mycket stenbunden. Gräsen stagg och knägräs förekom rikligt. Blåsuga, brudbröd, hirsstarr, ormrot och svinrot är några hävdgynnade växter som bidrar till mångfalden.

Längst i öster ligger en blandlövhage som restaurerats efter att ha varit igenväxt. Det märks också på floran som inte är så artrik, dock påträffas hirsstarr, knägräs, stagg och ärenpris. Trädskiktet domineras av björk men det finns även al och ek.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

5,4 ha

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737810 Bäckmiljö vid Svalefjäll**Beskrivning**

Vid Svalefjäll finns ett grönstensområde som tidigare hade en närmast komplett grönstensflora och utgjorde en utpost av den kalkgynnade flora man annars träffar på i platåbergens branter. I dag är detta område ett stenbrott men ett avsnitt längs bäcken är ett skogligt naturvärde och ska finnas kvar. Objektet har inte besökts på senare år men tidigare fanns det gott om hassel och blåsippan. Lundelm, skogsbräsma och långsvingel och tätört var några arter man träffade på längs bäcken.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

1,5 ha

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Skydd mm

Skogligt naturvärde.

Litteratur

Skogens pärlor.

737811 Lövrik bergsbrant

Beskrivning

Området utgörs av en liten bergsbrant på grönstensunderlag. Objektet är påverkat av skogsbruk men i branta partier finns lövblandskog. Trädskiktet domineras av asp och gran men även en del björk och rönn. Vårärt och myskmadra har påträffats.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

1,1 ha

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Skydd mm

Nyckelbiotop.

Litteratur

Skogens pärlor.

737812 Betesmark vid Äртеberg

Beskrivning

Denna lilla hagmark har varit igenvuxen men har nu öppnats upp. Floran är ganska artrik med stagg, knägräs, blåsuga, ängsskallra, slåttermugg, ängsvädd och svinrot. En liten bäck rinner genom området.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

1,0 ha

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737813 Ekeberg**Beskrivning**

Igenväxande kulturlandskap, dominerat av lövträd. Vid vägen finns några gamla askar med hamlingsspår som utgör en liten nyckelbiotop. Solvända har påträffats i området.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

13,3 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

Skydd mm

Del av området är nyckelbiotop.

Litteratur

Skogens pärlor.

737814 Lövrik barrskog vid Kungsbacken**Beskrivning**

En lövträdsrik barrskog där lunglav påträffats. Objektet har inte besökts.

Landskapsekologiskt område

Hökensås urbergsområde.

Kommundel

Härja.

Areal

1,5 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

Skydd mm

Skogligt naturvärde.

Litteratur

Skogens pärlor.

737815 Sumpskog söder om Fridhem

Beskrivning

Alsumpskog och örtrikt bäckdråg. Området är ej besökt.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

1,9 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Skydd

Del av området är nyckelbiotop.

Litteratur

Skogens pärlor.

737816 Öppen hagmark norr om Aspelund

Beskrivning

Den öppna, stenbundna hagen ligger på en markerad västsluttning. Floran är mycket artrik. Det norra hörnet är en svinrotsdominerad före detta slåtteräng med slåttergubbe, ormrot, slåtterfibbla m.fl. slåttergynnade arter. Andra arter som påträffas i hagen är bl.a. blåsuga, granspira, hirsstarr, Jungfru Marie nycklar, jungfrulin, prästkrage, revfibbla och rikligt med stagg. Av kulturlämningar finns enstaka odlingsrösen, stenmur, och rester av en tjärdal.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

0,7 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737817 Betesmark söder om Stenbacken

Beskrivning

Den lilla stenbundna betesmarken ger ett trevligt intryck med sina fina grässvålar. Den hävdgynnade floran är inte så artrik men blåsuga, ärenpris, borsttåg, hirsstarr och stagg påträffas.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

0,3 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737818 Betesmark S Kråkeryd

Beskrivning

Söder om landsvägen vid Kråkeryd ligger denna trevliga betesmark den har tidigare varit ängsmark vilket visas av den artrika slåttergynnade floran. Bl.a. påträffas stagg, darrgräs, borsttåg, ormrot, svinrot och ängsvädd. Längs vägen finns några hamlade askar.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

1,1 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737819 Betesmark NO Kråkeryd

Beskrivning

Detta är den största av betesmarkerna vid Kråkeryd. I den västra delen rinner en liten bäck. Här växer en hel del al och mättar marken med kväve. I övriga delar finns fina grässvålar och här finns en artrik hävdgynnad flora med darrgräs, stagg, borsttåg, ängsskallra, jungfrulin, ögontröst och Jungfru Marie nycklar.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

4,5 ha.

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

Naturvärde

Klass 2 – höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737820 Betesmarker N Kråkeryd

Beskrivning

Norr om Kråkeryd finns två betesmarker på var sin sida om vägen som går till Stenkullen. Hagen väster om vägen är ganska öppen och mycket artrik. Gräset stagg förekommer mycket rikligt. Andra intressanta arter i de magra grässvålarna är borsttåg, granspira, ängsskallra, jungfrulin, Jungfru Marie nycklar, prästkrage och slåttergubbe. Hagen öster om vägen har samma fina flora, granspira undantaget. Här finns också fossila åkerytor med viss kvävepåverkan.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

2,5 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737903 Hökensås naturreservat

Längs kommunens östra del reser sig den mer än tio mil långa urbergsryggen Hökensås i nord-sydlig riktning. Den anses vara en horst, det vill säga ett bergsparti som höjts upp eller

blivit kvar sedan förkastningar längs sidorna sänkt den omgivande marken. De övre delarna av Hökensås når mer än 300 meter över havet. Motsatsen till Horst är gravsänka och sjön Vättern är ett bra exempel på en sådan.

På urbergsryggens östra sida lagrades det under istiden upp enorma mängder sand och grus och utgör nu några av de mäktigaste isälvs- och issjöbildningarna som finns i landet. Naturen är starkt kuperad med rullstensåsar och runda kullar omväxlande med plana grus- och sandfält och djupa sänkor. I sänkorna har sedan myrvar samt ett 50-tal sjöar och tjärnar bildats.

Hökensås är en typisk skogsbygd där de magra isälvsavlagringarna är beväxade med ris och lavrika tallskogar, vilket ger en utpräglad norrlandskaraktär. I området finns älg och rådjur och flera intressanta fågelarter som är beroende av ostörd natur, till exempel storlom, nattskärna, pärluggla, tjäder och orre. Bland växterna är mosippa, cypresslummet och mellanlummet några arter som är typiska för området.

Det finns få lövskogar och hagmarker i reservatet. Vid Havsjöberg finns ett större område som i äldre tider var lövängar. En rest sydost om Havsjöberg betas numera och har ett mångformigt träd och buskskikt. Några äldre vidkroniga ekar visar att hagen förr varit betydligt öppnare men har i dag till stora delar vuxit igen med främst björk och asp. Vegetationen är rik på öppna ytor som till stora delar upptas av örtrik friskäng med bl.a. ormröt, sommarfibbla, gullviva, ögontröst och svinrot. Där berget ligger nära ytan finns torrängar med så rara arter som solvända, jordtistel och den senblommande fältgentianan. Ängssvampfloran är mycket rik med bl.a. drygt 20 arter vaxskivlingar. Nordost om Havsjöberg har markerna vuxit igen. En del av detta område utgörs av en nyckelbiotop med gamla lövträd.

I naturreservatets södra del ligger Natura 2000-området Vitgölen och Tjäremossen. Området utgörs av ett myrkomplex runt Vitgölen samt tallsumpskogar och fattigkärr längs den opåverkade Svedån. Vitgölen är en dystrof göl med gungflystränder. Vattenvegetationen är mycket sparsam och består i huvudsak av olika starrarter. Myrkomplexet runt sjön består av mossar och stora fattigkärr med bl.a. stora bestånd av dvärgbjörk och de sällsynta mossorna komossa och blodröd komossa. I övrigt påträffas bl.a. skvattram och myrlilja.

Vitgölen och Tjäremossen är på grund av de geologiska förhållandena representativt för södra Hökensåsområdet. Vegetationen är också typisk för trakten.

Vandringsleden Västra Vätternleden går genom naturreservatet och öster om Alvasjön finns markerade stigar. I flera av sjöarna sätts fisk ut varje år, mest regnbåge men även öring och bäckröding. För att få fiska i sjöarna krävs fiskekort, som finns att köpa på Hökensås semesterby.

Landskapsekologiskt område

Hökensås isälvsavlagringar.

Kommundel

Härja och Daretorp.

Areal

2887 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

Skydd

Naturresevat.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

Skogens Pärlor.

Våtmarksinventeringen.

738701 Brudmannasjön

Beskrivning

Objektet är en nyckelbiotop som utgörs av en göl och en naturlig skogsbäck. Området är källpåverkat. Det har inte besökts på senare år.

Landskapsekologiskt område

Södra Tidandalen.

Kommundel

Härja.

Areal

4,2 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Skydd

Skogligt naturvärde.

Litteratur

Skogens Pärlor.

Våtmarksinventeringen.

738702 Betesmarker vid Härja kyrka

Beskrivning

Norr om kyrkan ligger en fuktäng som var slåtterhävdad fram till början av 1990-talet. Den är påverkad av källvatten och de lägre delarna kan svämma över på vårvintrarna. Nu när hävden upphört tar älgräs snabbt över och dominerar stora partier. I övriga delar finns rester av den ursprungliga fuktängsfloran kvar, bl.a. plattstarr, madrör, flaskstarr, ängsbräsma, kärrspira och smörbollor. Söder om kyrkan har den före detta sidvallängen blivit betesmark. Här påträffas bl.a. källarv och blågrönt mannagräs och andra arter som gynnas av betesdjurens tramp.

Betesmarken söder om byn och Västergården är till större delen fuktig och har en rik fuktängsflora med bl.a. ängstarr, hirsstarr, gökblomster och smörbollor. I torrare partier påträffas stagg, darrgräs kattfot m.fl. arter.

Den stora betesmarken väster om byn ligger på sandiga backar sluttande mot en dalsänka med vattensamlingar. På backarna finns en örtrik, ljunghedsartad vegetation med backsippa, kattfot, backtimjan, tjärblomster, slåttergubbe och jungfrulin. I den södra delen finns fornåkrar.

Fornåkrar, med terrasser och odlingsrösen, dominerar också betesmarkerna öster om byn. Hävdgynnad flora som man träffar på här är stagg, knägräs, slåttergubbe och backtimjan.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden,

Kommundel

Härja.

Areal

13,6 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

738703 Naturreservatet Grimmestorpaskogen

Grimmestorpaskogen är ett kraftigt kuperat och mossigt skogsområde, till stora delar bevuxet av gammal barrskog med ibland 30 meter höga tallar och granar. Det kuperade landskapet är en deltabildning som byggts upp av isälvsmaterial i en forntida issjö för cirka 10000 år sedan. Deltabildningen benämns Härjaterassen efter Härja socken.

I en djup dal forsar Grimmestorpaån fram. Vattenflödet kan vara imponerande speciellt under snösmältningen. Längs ån växer ormbunken strutbräken i fina bestånd. Den har två olika typer av blad, med och utan sporsamlingar. Här finns även gråal och den vitblommiga busken häggmispel, som är en trädgårdsflykting. Både forsärla och kungsfiskare har setts vid ån.

Grimmestorpaskogen betades till mitten på 1900-talet av nötkreatur från Grimmestorps herrgård, som höll ett 45-tal nötkreatur. Betesdjurens påverkan på skogen kan ses än i dag, främst genom att det förekommer betesgynnade växter som slåttermugg, blåsuga och gräset stagg. I dag sluter sig skogen och börjar övergå till urskog. Fågellivet är rikt med typiska barrskogsarter. Tjädern har dock minskat sedan skogen blivit tätare. Järpe, spillkråka, talltita och tofsmes trivs däremot utmärkt i skogen.

Parkeringsplats för bilar och markerade stigar finns.

Landskapsekologiskt område

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

106,6 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

Skydd

Naturreservat.

738801 Betesmark vid Åslida

Beskrivning

Betesmarken består av ganska trädrika partier och äldre åkrar. En liten bäck rinner genom hagen i den södra delen. Här finns också en gammal grov ek. Den hävdgynnade florán är inte så artrik men man träffar på stagg, gulmåra, svinrot och ängsvädd.

Ekologiskt landskapsområde

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

1,6 ha.

Naturvärde

Klass 3 – **Naturvärden.**

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

738802 Hagmarksskog vid Åslida

Beskrivning

Objektet är en hagmarksskog som har skogliga naturvärden. Det har inte fältbesökts.

Ekologiskt landskapsområde

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

4,9 ha.

Naturvärde

Klass 3 – **Naturvärden.**

Skydd mm

Skogliga naturvärden

Litteratur

Skogens Pärlor.

738803 Betesmarker vid Vädbäcken

Beskrivning

Vädbäcken är beläget högt på Hökensås. Den större betesmarken ligger söder om byn på en sluttande mark med källor och fuktängar insprängda mellan de steniga moränryggarna. Det glesa trädskiktet är mosaikartat fördelat med enstaka björkar, körsbärsträd och granar och med små aldungar. Floran är artrik med stagg, darrgräs, hirsstarr, ormrot, kattfot, jungfrulin, jordtistel, slätterfibbla, slättergubbe, svinrot, sommarfibbla, ängsvädd och smörbollor.

Nordost om den stora betesmarken finns en liten slättermarksrest som hävdas tillsammans med omkringliggande vallar efter skörden.. Floran är ganska artrik med flera slättergynnade arter. Svinrot förekommer rikligt och i övrigt påträffas Jungfru Marie nycklar, jungfrulin, ängsskallra, slätterfibbla och stagg. Träd och buskskiktet är för tätt för att floran ska utvecklas på ett bra sätt. Av kulturlämningar finns enstaka odlingsrösen.

Landskapsekologiskt område.

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

6,7 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

738804 Betesmark S Ekekullen

Beskrivning

Objektet utgörs av resterna av en torpmiljö med fossila åkrar, stenmurar och några odlingsrösen. Markerna har tidigare varit igenväxta med björk och gran men har numera öppnats upp. En hel del hävdgynnad flora finns kvar, bl.a. stagg, borsttåg, hirsstarr, Jungfru Marie nycklar, ängsskallra, slättergubbe och prästkrage.

Ekologiskt landskapsområde

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

1,3 ha.

Naturvärde

Klass 2 – **Naturvärden.**

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

738805 Bäckmiljö SO Ekekullen

Beskrivning

Bäckmiljö sydost om Ekekullen. Den har inte fältbesökts men är upptagen som ett skogligt naturvärde.

Ekologiskt landskapsområde

Västra Hökensåsbygden.

Kommundel

Härja.

Areal

2,0 ha.

Naturvärde

Klass 3 – **Naturvärden.**

Skydd mm

Skogliga naturvärden.

Litteratur

Skogens Pärlor.